

بررسی سطح بیان miR-34a و miR-375 در گردنش در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده و افراد سالم در استان گیلان

طلوع بابایی همتی^۱، نجمه رنجی^۲، فاطمه صفری^۳

۱-دانشجوی دکتری، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۲-استادیار، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران. نویسنده مسئول: n_ranji@iaurasht.ac.ir

۳-استادیار، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۲۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۵

چکیده

زمینه و هدف: سرطان معده ششمین بدخیمی شایع و چهارمین علت مرگ سرطانی در دنیا با نرخ بقای پایین است. تشخیص زود ممکن است بقای بیماران را افزایش و مرگ و میر را کاهش دهد. miRNA های یک گروه از RNA های کوچک غیر کد کننده هستند که به عنوان تنظیم کننده منفی بیان ژنهای در سطح پس از رونویسی عمل می کنند. هدف از این مطالعه ارزیابی بیان miR-34a و miR-375 در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده در استان گیلان بود.

مواد و روشها: در این مطالعه، ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده و ۲۵ فرد سالم در استان گیلان در طول ۱۳۹۷-۱۳۹۸ عضو شدند. بیان miR-375 و miR-34a در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده و افراد سالم به روش Q-RT-PCR ارزیابی شد. ارتباط بین بیان و خصوصیات کلینیکوپاتولوژی بیماران بررسی شد. آنالیز منحنی راک این miRNA ها انجام شد.

نتایج: اختلاف معنی داری بین سطح پلاسمایی miR-34a و miR-375 در افراد مبتلا به سرطان معده در مقایسه با کنترل وجود نداشت. اختلاف معناداری بین سطح پلاسمایی miR-34a و miR-375 و نتایج کلینیکوپاتولوژی بیماران وجود نداشت. سطح زیر منحنی (AUC) آنالیز راک miR-34a ($P=0.42$) بود. سطح زیر منحنی (AUC) آنالیز راک miR-375 ($P=0.14$) بود.

نتیجه گیری: نتایج ما پیشنهاد می کند که miR-34a و miR-375 احتمالاً بیومارکرهای مناسبی برای تشخیص سرطان معده در استان گیلان نباشند.

کلمات کلیدی: سرطان معده، miR-34a، miR-375، پلاسما، آنالیز راک

مقدمه

بیماران می شود. با این حال در اغلب کشورها، استفاده این نوع غربالگری ها به دلیل تهاجمی بودن و هزینه بالا امکان پذیر نیست. بیومارکرهای پروتئینی خون (۴) از جمله آنتی ژن کارسینو امبریونیک (CEA) و آنتی ژن سرطانی ۱۹-۹ (CA19-9) به دلیل حساسیت کم در تشخیص، چنان ۹ در غربالگری سرطان معده مناسب نیستند (۵).

miRNA ها (MicroRNA RNA های غیر کد کننده با طول تقریبی ۱۷ تا ۲۵ نوکلئوتید) هستند که در تنظیم بیان ژنها در سطح پس از رونویسی (۶) از طریق تجزیه mRNA و یا مهار ترجمه نقش دارند (۷). بیان نادرست miRNA ها در بیماری‌زایی بیماری های مختلف از جمله سرطانها از اهمیت بالایی برخوردار هستند. در مطالعات مختلف، مشخص شده که miRNA های خارج از سلول^۱ در سرم و پلاسما پایدار بوده و تغییر در بیان آنها با بروز و پیشرفت سرطان ارتباط دارد. در نتیجه این miRNA ها می توانند به عنوان بیومارکرهای بالقوه در روشهای تشخیصی مورد استفاده قرار گیرند (۵). از سوی دیگر از آنجایی که miRNA ها دارای اطلاعات مربوط به وضعیت پاتو-فیزیولوژیک یک فرد هستند می توانند به عنوان بیومارکر شخصی مورد استفاده قرار گیرند. miRNA های در مایعات بدن خارج از سلولها در سرم، پلاسما، ادرار، بزاق و ... وجود دارند و با نام miRNA های در گردش^۲ به عنوان بیومارکر در بسیاری از بیماریها مورد استفاده قرار می گیرند (۴). miRNA های در گردش به دلیل غیر تهاجمی بودن، دسترسی آسان و پایداری قبل ملاحظه پتانسیل بالایی برای بیومارکر بودن دارند. از آنجایی که miRNA ها به پروتئین هایی همچون

در سال ۲۰۲۰ حدود ۱۹ میلیون و سیصد هزار مورد سرطانی جدید و ۱۰ میلیون مرگ سرطانی در جهان شناسایی شد. سرطان معده به عنوان ششمین سرطان شایع در موارد جدید (۵/۶٪) و چهارمین علت مرگ سرطانی (۷/۷٪) در دنیا می باشد. نرخ بروز این سرطان در مردان دو برابر زنان است. در مردان، شایعترین سرطان شناخته شده منجر به مرگ در چندین کشور آسیای مرکزی و جنوبی شامل ایران، افغانستان، ترکمنستان و قرقیزستان است. شیوع سرطان معده در میان افراد زیر ۵۰ سال هم در کشورهای با خطر بالا و هم با خطر پایین در دنیا در حال افزایش است (۱). شیوع سرطان معده در اغلب مناطق ایران بالا بوده: بطوریکه نواحی شمالی و شمال غربی ایران به عنوان مناطق با خطر بالا و مناطق جنوب غربی ایران مناطق با خطر متوسط شناسایی شده اند. در مردان شیوع این سرطان بیشتر از زنان می باشد. در سال ۲۰۱۲، نرخ مرگ در اثر سرطان معده حدود ۱۱/۴٪، به عنوان دومین علت مرگ سرطانی در ایران گزارش شد (۲). فقدان علایم اولیه باعث می شود اغلب مبتلایان به کارسینومای معده، در مراحل پیشرفته بیماری با متاستاز به غدد لنفاوی و یا متاستاز به بافت‌های دور و یا هر دو تشخیص داده شوند. با این وجود هیچ روش مؤثری برای درمان مبتلایان به سرطان معده متاستاتیک وجود ندارد (۳). شناسایی روش های تشخیصی جدید می تواند به تشخیص سریعتر و درمان مؤثرتر بیماری کمک نماید.

در کشورهای با شیوع بالای سرطان معده همچون کره و ژاپن، غربالگری با روش هایی چون فتوفلوئوروگرافی و یا اخیراً با اندوسکوپی انجام می شود. در این روش حدود ۵۰ درصد از مبتلایان به سرطان معده در مراحل اولیه تشخیص داده می شوند که این امر باعث افزایش بقای

^۱ Cell-free miRNAs

^۲ circulating miRNAs

JAK2 باعث مهار تکثیر سلولهای سرطانی معده شد (۱۲). شناسایی بیومارکرهای سرطانی از نوع miRNA های در گردش به عنوان یکی از استراتژی های تشخیص به موقع و یا زودهنگام برای تشخیص سرطانهای مختلف از جمله سرطان معده (با تشخیص دیرهنگام و بقای کم بعد از تشخیص) ضروری به نظر می رسد. به دلیل شیوع بالای این سرطان در ایران لازم است در هر منطقه بیومارکرهای کاندیدا انتخاب و سپس میزان آنها در نمونه های پلاسمای سرم افراد مبتلا به این سرطان نسبت به افراد سالم بررسی شود. هدف از این مطالعه بررسی بیان miR-34a و miR-375 (به عنوان دو بیومارکر بالقوه در بافت های سرطانی معده) در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده نسبت به افراد سالم در استان گیلان بود.

مواد و روش ها

در یک مطالعه توصیفی تحلیلی طی سالهای ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، خونگیری از ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده (قبل یا بعد از جراحی) درمان (مراجعه کننده به بیمارستانها و مرکز درمانی استان گیلان و ۲۵ فرد سالم (بدون هیچ گونه سابقه یا علامت بیماری های گوارشی) صورت گرفت. در بیماران نمونه گیری قبل از هر نوع درمان دارویی یا رادیوتراپی انجام پذیرفت. جهت تهیه نمونه از افراد سالم و مبتلا به سرطان، کد اخلاق از کمیته اخلاق پزشکی دانشگاه آزاد رشت واحد اسلامی (IR.IAU.RASHT.REC.1399.027)

گردید. در این مطالعه نمونه گیری از افراد سالم و بیمار با رضایت افراد صورت گرفت. سپس ۴ سی سی خون از افراد بیمار و افراد سالم (کنترل) تهیه شد. نمونه های خونی در لوله های درب دار حاوی EDTA تهیه شدند و سپس در میکروتیوب های حاوی RNase/DNase free نگه داری شدند. جهت تهیه پلاسما، نمونه های خونی در دمای

آرگونات (AGO^۳) و یا HDL متصل می شوند، به میزان زیادی به RNase ها مقاومند (۸). همچنین استفاده از روش Q-PCR برای تعیین مقدار miRNA ها، به دلیل هزینه نسبتاً کم این روش و حساسیت بالا به مقدار کم miRNA مورد نظر (بواسطه تکثیر مقدار کم در این روش) به عنوان یک مزیت نسبت به بیومارکرهای پروتئینی محاسبه می شود. همچنین استفاده همزمان از چندین miRNA به عنوان بیومارکر سرطانی می تواند در تشخیص بهتر مراحل سرطان کمک نماید (۴).

در بیماری های مختلف از جمله سرطان و بیماری های قلبی، مقدار زیادی miRNA به گردش خون وارد می شود. miRNA ها بواسطه اگزوزوم ها، میکروزویکولها و یا کمپلکس های پروتئینی از سلولهای مختلفی نظیر نورون ها، سلولهای اندوتیال، سلولهای B، سلولهای دندریتیک و سلولهای سرطانی وارد گردش خون می شود (۹). کاهش miR-34a به عنوان یک بیومارکر سرطانی با نقش مهار کنندگی تومور در سرطان معده گزارش شده است. این miRNA با هدف قرار دادن ژنهای نظیر survivin، Notch1-4، IGF2BP3 و Bcl-2 در مهار کارسینوژنر و تکثیر و القاء اپوپتوز نقش ایفا می کند (۱۰). miR-375 نیز به عنوان دیگر بیومارکر سرطان معده، نقش مهار کنندگی تومور دارد، بطوریکه در مهار کارسینوژنر معده (القاء شده با هلیکوباکتر پیلوری) نقش دارد. همچنین با هدف قرار دادن ژن SLC7A11 باعث کاهش ویژگی بنیادی شدن (stemness) سلولهای سرطانی معده می شود (۱۱). همچنین با افزایش بیان miR-375 در سلولهای سرطانی معده می توان از طریق مهار ژن

³ Argonaute

⁴ High Density Lipoprotein

پرایمر عمومی و آنزیم ترانسکریپتاز معکوس، ستر cDNA از mRNA ها صورت گرفت. جهت بررسی سطح بیان miR-34a و miR-375 در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده و افراد سالم از واکنش BON-miR High Q-RT-PCR specificity miRNA QPCR (مرکز تحقیقاتی بن یاخته، تهران) و دستگاه ABI Step One Plus real-time PCR با حجم استفاده شد. واکنش Q-RT-PCR نهایی ۱۳ میکرولیتر شامل ۶/۳ میکرولیتر مستر میکس-سایبر گرین (2X miRNA QPCR master mix)، ۱ میکرولیتر cDNA، ۰/۵ میکرولیتر از هر پرایمر و ۴/۷ میکرولیتر آب استریل تهیه شد. توالی پرایمروها در جدول ۱ نشان داده شده است. از miR-93-5p به عنوان کنترل داخلی (ژن رفرنس) استفاده شد (۱۳). برنامه دمایی واکنش شامل واسرت شدن اولیه ۲ دقیقه در دمای ۹۵°C، سپس ۴۰ سیکل شامل (۱) واسرت شدن ۵ ثانیه در دمای ۹۵°C، اتصال پرایمروها (Annealing) و تکثیر (Extension) توأمًا ۳۰ ثانیه در دمای ۶۰°C بود. تغییر بیان miRNA ها با استفاده از فرمول $2^{-\Delta\Delta C_t}$ بدست آمد (۱۲).

۴ درجه سانتیگراد به مدت ۱۵ دقیقه با دور ۳۰۰۰ rpm سانتریفیوز گردید. مایع شفاف رویی (پلاسما) در میکروتیوب تمیز قرار گرفت و جهت حفظ RNA در دمای ۷۰°C- نگهداری شد.

بررسی سطح بیان miR-375 و miR-34a در پلاسما

جهت بررسی بیان miRNA ها، ابتدا تخلیص RNA از BON- (مرکز تحقیقاتی بن یاخته، تهران) استفاده شد. کمیت RNA از تخلیص شده، با دستگاه Thermo Fisher نانوراپ ۱۰۰۰ (Scientific) بررسی گردید. RNA از تام تا زمان استفاده، در دمای ۷۰°C- نگهداری شد. جهت ستر BON-miR miRNA از کیت ۱st-strand cDNA synthesis (مرکز تحقیقاتی بن یاخته، تهران) استفاده شد. در این کیت ابتدا دم پلی A به کمک آنزیم پلی A پلیمراز به انتهای ۳' همه miRNA های در گردش اضافه شد، سپس به کمک یک

جدول ۱. توالی پرایمروهای مورد استفاده در واکنش Q-RT-PCR

نام پرایمر	توالی پرایمر
miR-34a-F	5'- ATGGTGGCAGTGTCTT -3'
miR-34a-R	5'-GAGCAGGGTCCGAGGT -3'
miR-375-F	5'- AAGCGTTGTTCGTT-3'
miR-375-R	5'-GAGCAGGGTCCGAGGT -3'
Ref: miR-93-5p-F	5'-TAAAGTGCTGTTCGTG-3'
Ref: miR-93-5p -R	5'- GAGCAGGGTCCGAGGT -3'

جدول ۲- گروه بندی نسبت بیان miR-34a و miR-375 با توجه به داده های کلینیکوپاتولوژی بیماران

P-Value (Mean)	نسبت بیان		تعداد(درصد)	متغیر های دموگرافیک و پاتولوژیک	داده های دموگرافیک و پاتولوژیک
	miR-375	miR-34a			
۰/۸۶	۳/۸۷±۱/۷۶	۴/۲±۱/۳۴	(٪۶۰)۱۵	≤۶۵	سن
	۳/۵۶±۲/۱۷	۴/۱±۱/۱۳	(٪۴۰)۱۰	>۶۵	
۰/۶۶	۳/۹۷±۱/۹	۳/۸۷±۲/۹	(٪۵۶)۱۴	مرد	جنسيت
	۳/۸±۰/۱۷	۴/۱±۱/۹۷	(٪۴۴)۱۱	زن	
۰/۳۳	۳/۲±۰/۰۱	۶/۰۱±۲/۱	(٪۳۲)۸	سیگاری	صرف سیگار
	۲/۸±۰/۱۷	۲/۶±۲/۱۶	(٪۶۸)۱۷	غیر سیگاری	
	-	-	(٪۶۰)۱۵	بخش ابتدایی (Cardia)	مکان قرار گیری تومور
	-	-	(٪۲۴)۶	بخش میانی یا اصلی (Body)	
	-	-	(٪۱۶)۴	بخش پایینی (Antrum)	
۰/۳۶	۰/۳۴±۱/۱	۰/۰۶±۲/۱	(٪۶۰)۱۵	< 4cm	اندازه تومور
	۰/۷۹±۱/۴	۱/۱±۲/۱۷	(٪۴۰)۱۰	4-8 cm	
۰/۱۴	۰/۱۵±۲/۱	۰/۱۴±۰/۰۲	(٪۸۰)۲۰	ثبت	متاستاز لنفی تومور
۰/۶۱	۰/۱۲±۱/۱	۰/۸۹±۰/۷	(٪۲۰)۵	منفی	
-	-	-	(٪۵۲)۱۳	poor	
-	-	-	(٪۴۰)۱۰	moderate	درجه تمایز تومور (grade)
-	-	-	(٪۸)۲	unknown	
-	-	-	(٪۶۰)۱۵	Intestinal	
-	-	-	(٪۴۰)۱۰	Diffuse	تقسیم بندی تومور (لورین)
۰/۲۶	۰/۰۷±۰/۱۲	۰/۸۹±۰/۰۳	(٪۶۴)۱۶	ثبت	
۰/۳۵	۰/۱۳±۰/۱۴	۰/۳۶±۲/۱۸	(٪۳۶)۹	منفی	
۰/۸۷	۰/۹۹±۰/۱۱	۰/۷۳±۰/۰۵	(٪۶۰)۱۵	سروز	درجه متاستاز
۰/۲	۰/۱۴±۰/۰۷	۰/۱۱±۰/۲۳	(٪۴۰)۱۰	غیر سروز	

correlation برای بررسی Spearman two-tailed بین نتایج با توزيع غیرنرمال برای تحلیل آماری داده‌های کمی (Q-RT-PCR) استفاده شد.

نتایج

خلاصه ای از اطلاعات بیماران در جدول ۲ ذکر شده است. ۵۶٪ بیماران، مرد و ۴۴٪ بیماران، زن بودند. ۳۲٪ بیماران سیگاری بودند. بر اساس تقسیم بندی لورین ۶۰٪ موارد Intestinal و مابقی Diffuse بودند. اندازه تومور در ۶۰٪ موارد کمتر از ۴ سانتی متر بود. ۵۲٪ موارد تمایز ضعیف و ۴۰٪ تمایز متوسط داشتند. همچنین ۶۰٪ موارد متاستاز به سروز داشتند و ۹۴٪ موارد دچار عفونت هلیکوباتر پایلوئری بودند.

تغییر بیان miR-34a در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده

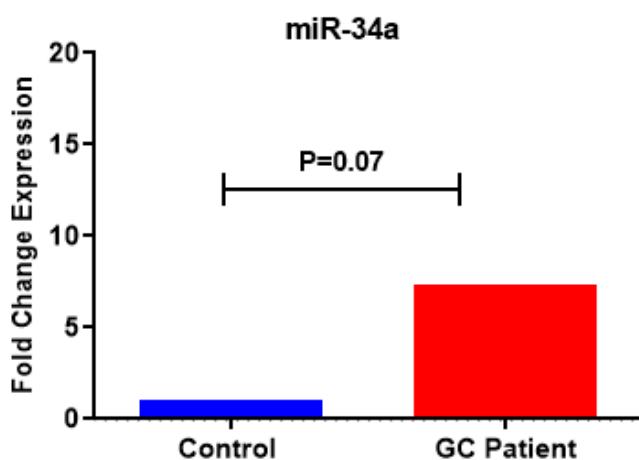
مقایسه سطح بیان miR-34a در پلاسمای ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده نسبت به ۲۵ فرد سالم با آزمون آماری Mann-Whitney اختلاف معنی‌داری را نشان نداد. با اینحال میزان میانگین افزایش بیان در گروه سرطانی برابر با $11 \pm 330/66$ بود (نمودار ۱).

آنالیز منحنی راک (ROC characteristic curve)

از منحنی راک و نمایش سطح زیر نمودار آن جهت بررسی میزان احتمال نقش بیومارکری miR-34a و miR-375 در بیماران مبتلا به سرطان معده در استان گیلان، استفاده شد.

آنالیز آماری

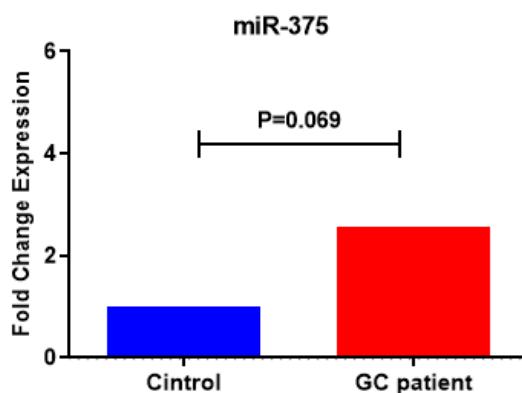
تجزیه و تحلیل یافته‌های حاصل از سنجش‌های کمی میزان بیان ژن‌ها و اطلاعات کلینیکوپاتولوژیکی افراد مبتلا به سرطان با استفاده از نرم‌افزار GraphPad SPSS و Prism7 بر اساس تست آماری انجام شد. برای تحلیل اطلاعات کلینیکوپاتولوژی بیماران از آزمون آماری one way ANOVA و t-test با سطح معنی داری کمتر از $P < 0.05$ بهره برده شد. از آزمون آماری Shapiro-Wilk جهت بررسی نرمال بودن نتایج، از آزمون آماری Mann-Whitney برای مقایسه میانگین دو گروه غیر جفت با توزیع غیرنرمال، از آزمون Kruskal Wallis ANOVA برای مقایسه بیش از دو گروه با توزیع غیر نرمال و از آزمون آماری

نمودار ۱- آنالیز سطح بیان miR-34a در نمونه‌های پلاسمای افراد سالم (کنترل) و افراد مبتلا به سرطان معده (GC)

آزمون آماری Mann-Whitney اختلاف معنی‌داری را نشان نداد. با اینحال میزان میانگین افزایش بیان در گروه سرطانی برابر با $2/246 \pm 2/578$ بود (نمودار۲).

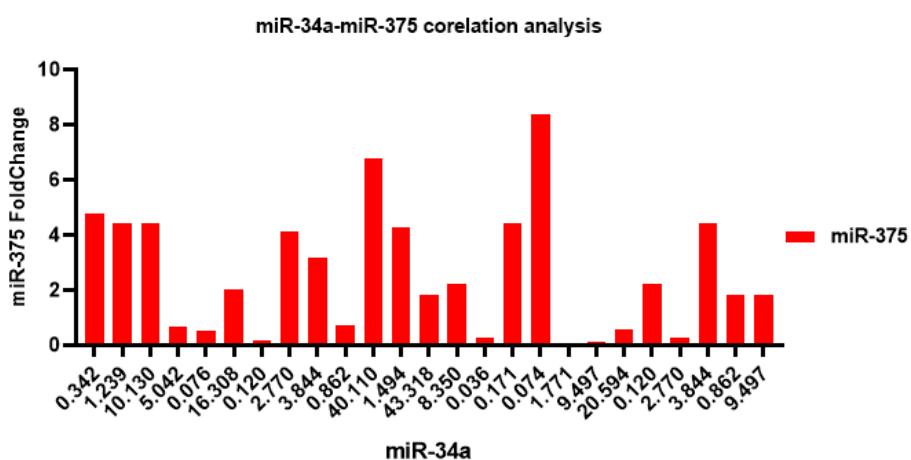
تغییر بیان miR-375 در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده مقایسه سطح بیان miR-375 در پلاسمای ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده نسبت به پلاسمای ۲۵ فرد سالم با

نمودار۲-آنالیز سطح بیان miR-375 در نمونه های پلاسمای افراد سالم (کنترل) و افراد مبتلا به سرطان معده (GC)

مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که بیان miR-375 با miR-34a همبستگی ندارد
 $P=0.9117, R=0.2336, 95\% CI = -0.3858 - 0.4248$ (نمودار۳).

مقایسه همبستگی بیان miR-375 و miR-34a در نمونه های سرطانی
 همبستگی (Correlation) بیان miR-375 و miR-34a در افراد مبتلا به سرطان معده بوسیله آزمون Spearman برای داده های غیرپارامتریک آماری دوطرفه

نمودار۳- مقایسه همبستگی بیان miR-34a با miR-375 در نمونه های سرطانی

مقایسه نسبت بیان miR-34a و miR-375 با نتایج کلینیکوپاتولوژی بیماران

مطابق جدول ۲، با گروه‌بندی نسبت بیان miR-34a و miR-375 و مقایسه آنها با نتایج کلینیکوپاتولوژی بیماران مشخص شد که در دو گروه سنی ≤ 65 و > 65 ، مرد و زن و مصرف سیگار افزایش بیان هر دو miRNA مشاهده شد اما تفاوت معنی دار نبود. همچنین در گروه‌بندی‌های دیگر از جمله اندازه تومور (کمتر و بیشتر ۴ سانتی متر)، متاستاز لنفی و درجه متاستاز تغییر بیان مشاهده شده برای هر دو miRNA معنی دار نبود.

miR-375 (AUC=0.56±0.08 , P=0.42)

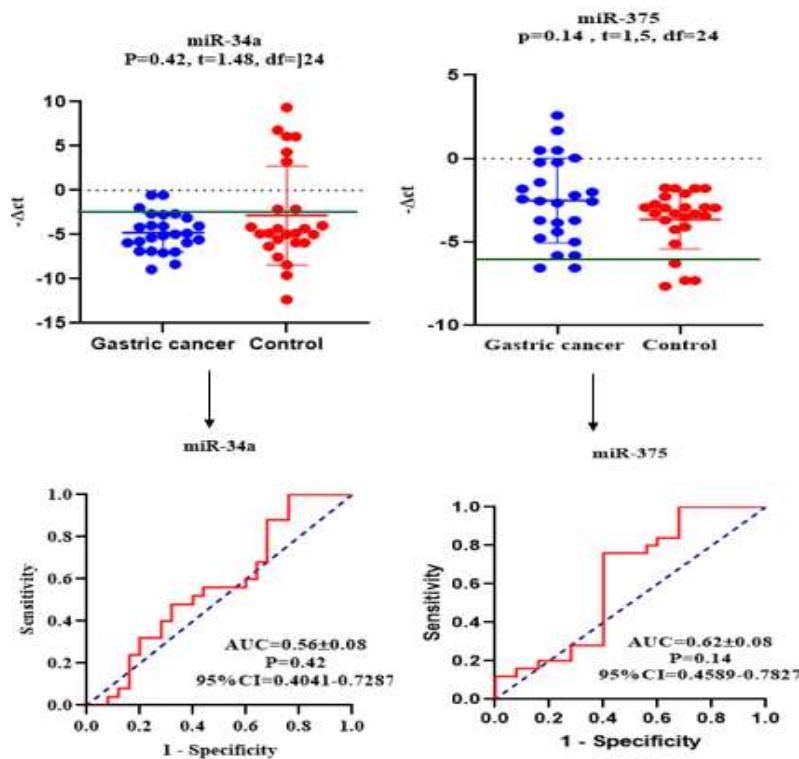
برای (AUC=0.62±0.08 , P=0.14) بدست آمد

(نمودار ۴).

آنالیز منحنی راک (ROC curve)

آنالیز منحنی راک با درجه آزادی ۲۴ محاسبه شد.

سطح زیر نمودار آن برای miR-34a

نمودار ۴. آنالیز منحنی راک و تعیین سطح زیر نمودار miR-34a و miR-375

در این مطالعه با بررسی سطح بیان miR-34a و miR-

375 در پلاسمای ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده مشخص شد

که این دو miRNA در بیماران نسبت به افراد سالم

افزایش بیان دارند اما تفاوت مشاهده شده معنی دار نبود.

در مطالعه متا-آنالیز Li و همکاران در سال ۲۰۱۸ مشخص

شد که miR-34a در بافت توموری افراد مبتلا به سرطان

بحث

سرطان معده دومین علت مرگ سرطانی در ایران، چهارمین علت مرگ سرطانی در دنیا و از شایعترین سرطانهای استان‌های شمالی کشور محسوب می‌شود. بدليل تشخیص دیرهنگام و بقای کم لازم است بیومارکرهایی برای تشخیص و درمان بموضع شناسایی شود.

را در سرطان معده ایفا نماید. چرا که در سرم و پلاسما افزایش بیان آن و در بافت توموری کاهش بیان آن رخ می دهد. قابل ذکر است در مطالعه حاضر همه بیماران در مرحله متاستاتیک سرطان و در مراحل III و IV بیماری بودند و افزایش بیان این miRNA در این مراحل، نقش مهار کنندگی تومور آن را در این افراد مشابه با مطالعه Li و همکاران با تردید مواجه می کند. امروزه بعضی از همکاران با خانواده ای این miRNA ها با نقش دوگانه مهار کنندگی تومور و انکوژنی در سلولهای مختلف شناسایی شده اند، از جمله miR-17 از خانواده miR-17-92 در رده سلولی سرطانی سینه باعث کاهش تکثیر می شود. همچنین miR-18a در لنفوسيتهای CD4⁺T باعث مهار تکثیر می شود. در حالیکه اعضای این خانواده به انکوژن بودن بیشتر شهرت دارند (۱۷). در مطالعه Jafari و همکاران بر روی ۲۴ بافت سرطانی معده و بافت همچووار مشخص شد در افراد مختلف miR-34a کاهش بیان افزایش داد. میانگین بیان miR-34a در ۲۴ نمونه بصورت کاهش گزارش شد ولی اختلاف مشاهده شده بین بافت های توموری و غیر توموری، معنی دار نبود (۱۸). با اینحال نقش اصلی miR-34a، مهار کنندگی تکثیر (از طریق مهار ژنهایی نظری SIRT1 و Bcl2)، القاء اپوپتوز (از طریق مهار ژنهایی نظری CDK1 و CDK4) و مهار فرآیند تبدیل ابی تلیوم به مزانشیم یا EMT (از طریق مهار ژنهایی نظری SNAIL و ZEB) معرفی شده است (۱۹). لذا با توجه به اینکه در استان گیلان، بیماران بیان های متفاوتی از این miRNA نشان دادند، با توجه به معنی دار نبودن نتایج، و با توجه به اینکه در پلاسما miRNA ها از سلولهایی غیر از سلولهای سرطانی نیز به پلاسما رها می شوند، لذا ممکن است معرفی این miRNA به عنوان بیومارکر در این استان نیاز به مطالعه تکمیلی با تعداد بیمار بیشتر نیاز داشته باشد.

معده با متاستاز یا در مراحل III و یا IV بیماری دچار کاهش بیان بودند. اما در بافت توموری بدون متاستاز افزایش بیان نشان دادند. همچنین در مطالعه Li و همکاران miR-34a در سرم افراد مبتلا به سرطان معده نسبت به افراد سالم گزارش شد. در این مطالعه پیشنهاد شد که تغییر در بیان miR-34a می تواند یک شاخص مرجع برای پیشرفت و متاستاز تومور باشد و میزان بیان این miRNA می تواند در پیش بینی نرخ بقا بیماران بکار رود (۱۴). در مطالعه ایمانی و همکاران مشخص شد که miR-34a به عنوان یک روش غیرتهاجمی توان تشخیص miR-34a بالقوه سرطان سینه را دارد (۱۵). افزایش بیان miR-34a در سرم افراد مبتلا به سرطان معده نسبت به افراد سالم در مطالعه Liu و همکاران نیز گزارش شد. در این مطالعه افزایش بیان معنی دار این miRNA در سرم افراد مبتلا آن را یکی از پنج اثر انگشت توموری معتبر برای تشخیص سرطان معده با استفاده از آنالیز منحنی راک معرفی کرد (۱۶). با توجه به اینکه در مطالعه Li و همکاران و در مطالعه Liu و همکاران، افزایش بیان معنی دار miR-34a در سرم افراد مبتلا به سرطان معده مشاهده شده و در مطالعه حاضر نیز افزایش بیان مشاهده شد اما از نظر آماری نسبت به افراد سالم معنی دار نبود، لذا به نظر می رسد این miRNA بتواند در سرم و در بافت توموری در افراد مبتلا به سرطان معده نقش متضاد و دوگانه ای ایفا نماید که به مطالعات تکمیلی نیاز دارد. با این حال شباهت بیان miR-34a در سرم و پلاسما و تفاوت بیان آن با بافت توموری ممکن است آن را با مطالعات کاملتر به عنوان یک بیومارکر غیرتهاجمی مناسبی برای سرطان معده معرفی نماید. قابل ذکر است بعضی miRNA ها در شرایط مختلف سلولی یا در سلولهای مختلف نقش دوگانه داشته باشند که miR-34a نیز ممکن است هر دو نقش تومورسایپرسوری و هم انکوژنی

در مطالعه حاضر انتالیز منحنی راک این miRNA را بعنوان بیومارکر مناسب در پلاسمای افراد مبتلا به سرطان معده معرفی نکرد و در این گروه از بیماران باید بدنبال بیومارکرهای مناسبتری جهت تشخیص زودهنگام سرطان باشیم.

نتیجه گیری

در این مطالعه افزایش بیان miR-375 و miR-34a در پلاسمای ۲۵ فرد مبتلا به سرطان معده نسبت به پلاسمای ۲۵ فرد سالم مشاهده شد اما این اختلاف بیان، معنی دار نبود. همچنین با گروه‌بندی میزان بیان این دو miRNA اختلاف مشاهده شده با اطلاعات کلینیکوپاتولوژی بیماران معنی دار نبود. نتایج آنالیز راک نیز این دو miRNA را بعنوان بیومارکر احتمالی سرطان معده در استان گیلان معرفی نمی‌کند. با توجه به اینکه مبتلایان به سرطان معده، متاسفانه در مراحل سه و یا چهار با متاستاز، شناسایی می‌شوند و این امر باعث مرگ تعداد بیشتری از این مبتلایان در مراحل ابتدایی درمان و یا حتی قبل از درمان می‌گردد، از محدودیت‌های این تحقیق عدم دسترسی مناسب به تعداد بیشتری از مبتلایان برای این تحقیق بود.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مطالعه از جناب آقای دکتر حمید سعیدی ساعدی و پرسنل آزمایشگاه جم رشت بابت تهیه و تشخیص نمونه‌های سرطانی، کمال تشکر و قدردانی را دارد.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسنده‌گان بیان نشده است.

در مطالعه Zhang و همکاران بیان miR-375 در افراد مبتلا به سرطان معده عود کننده^۵ و غیر عود کننده بررسی شد و مشخص شد در سرطان معده عود کننده هم به realtime PCR و هم به روش microarray بیان این miRNA نسبت به سرطان معده غیر عود کننده افزایش داشت. در مطالعه آنها افزایش بیان miR-375 با فراوانی بالای عود کننده‌گی سرطان و بقای کم بیماران همراه بود (۲۰). در مطالعه Lee و همکاران به روش microarray افزایش بیان miR-375 در افراد مبتلا به سرطان معده نسبت به افراد سالم مشاهده شد. اما آنالیز با realtime PCR کاهش بیان این miRNA را نشان داد که البته کاهش بیان این miRNA با مراحل اولیه تومور T1 و T2 (درجه تمایزیافته سرطان همراه بود) در مطالعه Juzénas و همکاران کاهش بیان miR-375 هم در پلاسما و در بافت توموری افراد مبتلا به سرطان معده گزارش شد (۲۲). با توجه به اینکه این miRNA نیز رفتار دوگانه‌ای در سرطان معده نشان می‌دهد و در مطالعه حاضر نیز در پلاسمای بعضی افراد کاهش و در پلاسمای بعضی افزایش بیان گزارش شده، لذا به نظر می‌رسد بسته به شرایط کلینیکو پاتولوژی افراد افزایش یا کاهش بیان آن مشهود باشد. بطوریکه در مطالعه Lee و همکاران کاهش بیان در مراحل اولیه تومور (T1 و T2) رخ داده بود و در مطالعه Juzénas و همکاران افراد بیمار با هر چهار مرحله (satge) سرطانی حضور داشتند و تفکیک مراحل صورت نگرفته بود. اما در مطالعه حاضر بیماران در مراحل پیشرفتی بوده لذا با مطالعه Zhang و همکاران به نظر می‌رسد بیشتر مشابهت داشته باشد چرا که در انواع متاستاتیک بقای بیماران در این نوع سرطان بشدت کاهش می‌یابد. با اینحال

^۵ recurrence

فهرست منابع

- 1.** Sung H, Ferlay J, Siegel RL, Laversanne M, Soerjomataram I, Jemal A, et al. Global cancer statistics 2020: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries. CA: A Cancer Journal for Clinicians. 2021;71(3):209-249.
- 2.** Kalan Farmanfarma K, Mahdavifar N, Hassanipour S, Salehiniya H. Epidemiologic Study of Gastric Cancer in Iran: A Systematic Review. Clin Exp Gastroenterol. 2020;13:511-42.
- 3.** Xing S, Tian Z, Zheng W, Yang W, Du N, Gu Y, et al. Hypoxia downregulated miR-4521 suppresses gastric carcinoma progression through regulation of IGF2 and FOXM1. Molecular Cancer. 2021;20(1):9.
- 4.** Madhavan D, Cuk K, Burwinkel B, Yang R. Cancer diagnosis and prognosis decoded by blood-based circulating microRNA signatures. Front Genet. 2013;-4:۱۱۶;
- 5.** So JBY, Kapoor R, Zhu F, Koh C, Zhou L, Zou R, et al. Development and validation of a serum microRNA biomarker panel for detecting gastric cancer in a high-risk population. Gut. 2020:gutjnl-2020-322065.
- 6.** Khakinezhad Tehrani F, Ranji N, Kouhkan F, Hosseinzadeh S. Apoptosis induction and proliferation inhibition by silibinin encapsulated in nanoparticles in MIA PaCa-2 cancer cells and deregulation of some miRNAs. Iran J Basic Med Sci. 2020;23(4):469-82.
- 7.** O'Brien J, Hayder H, Zayed Y, Peng C .Overview of MicroRNA Biogenesis, Mechanisms of Actions, and Circulation. Front Endocrinol (Lausanne). 2018;9:402.-
- 8.** Turchinovich A, Burwinkel B. Distinct AGO1 and AGO2 associated miRNA profiles in human cells and blood plasma. RNA Biol. 2012;9(8):1066-7.^۰
- 9.** Sohel MH. Extracellular/Circulating MicroRNAs: Release Mechanisms, Functions and Challenges. Achievements in the Life Sciences. 2016;10(2):175-86.
- 10.** Xiong S, Hu M, Li C, Zhou X, Chen H. Role of miR-34 in gastric cancer: From bench to bedside (Review). Oncol Rep. 2019;42(5):1635-46.
- 11.** Ni H, Qin H, Sun C, Liu Y, Ruan G, Guo Q, et al. MiR-375 reduces the stemness of gastric cancer cells through triggering ferroptosis. Stem Cell Res Ther. 2021;12(1):325.
- 12.** Ding L, Xu Y, Zhang W, Deng Y, Si M, Du Y ,et al. MiR-375 frequently downregulated in gastric cancer inhibits cell proliferation by targeting JAK2. Cell Res. 2010;20(7):784-93.
- 13.** Song J, Bai Z, Han W, Zhang J, Meng H, Bi J, et al. Identification of suitable reference genes for qPCR analysis of serum microRNA in gastric cancer patients. Dig Dis Sci. 2012;57(4):897-904.
- 14.** Li Z, Liu ZM, Xu BH. A meta-analysis of the effect of microRNA-34a on the progression and prognosis of gastric cancer. European review for medical and pharmacological sciences. 2018;22(23):8281-7.
- 15.** Imani S, Zhang X, Hosseinifard H, Fu S, Fu J. The diagnostic role of microRNA-34a in breast cancer: a systematic review and meta-analysis. Oncotarget. 2017;8(14):23177-87.
- 16.** Liu R, Zhang C, Hu Z, Li G, Wang C, Yang C, et al. A five-microRNA signature identified from genome-wide serum microRNA expression profiling serves as a fingerprint for gastric cancer diagnosis. European Journal of Cancer. 2011;47(5):784-91.

- 17.** Ranji N, Sadeghzadeh M, Shokrgozar MA, Bakhshandeh B, Karimipour M, Amanzadeh A, et al. MiR-17-92 cluster: an apoptosis inducer or proliferation enhancer. *Molecular and cellular biochemistry*. 2013;380(1-2):229-38.
- 18.** Jafari N, Abediankenari S, Hosseini-Khah Z, Valizadeh SM, Torabizadeh Z, Zaboli E, et al. Expression patterns of seven key genes, including β -catenin, Notch1, GATA6, CDX2, miR-34a, miR-181a and miR-93 in gastric cancer. *Scientific Reports*. 2020;10(1):12342.
- 19.** Kalfert D, Ludvikova M, Pesta M, Ludvik J, Dostalova L, Kholová I. Multifunctional Roles of miR-34a in Cancer: A Review with the Emphasis on Head and Neck Squamous Cell Carcinoma and Thyroid Cancer with Clinical Implications. *Diagnostics (Basel)*. 2020;10.(^)
- 20.** Zhang X, Yan Z, Zhang J, Gong L, Li W, Cui J, et al. Combination of hsa-miR-375 and hsa-miR-142-5p as a predictor for recurrence risk in gastric cancer patients following surgical resection. *Annals of oncology : official journal of the European Society for Medical Oncology*. 2011;22(10):2257-66.
- 21.** Lee SW, Park KC, Kim JG, Moon SJ, Kang SB, Lee DS, et al. Dysregulation of MicroRNA-196b-5p and MicroRNA-375 in Gastric Cancer. *J Gastric Cancer*. 2016;16(4):221-9.
- 22.** Juzenas S, Salteniene V, Kupcinskas J, Link A, Kiudelis G, Jonaitis L, et al. Analysis of Deregulated microRNAs and Their Target Genes in Gastric Cancer. *PLoS One*. 2015;10(7):e0132327.

Evaluation of expression level of circulating miR-34a and miR-375 in the plasma of gastric cancer patients in Guilan province

Tolou Babaei Hemmaty¹, Najmeh Ranji², Fatemeh Safari³

1-Ph.D student, Department of Biology, Faculty of Sciences, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Biology, Faculty of Sciences, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Corresponding Author : : n_ranji@iaurasht.ac.ir

3-Assistant Professor of Biology, Faculty of Science, University of Guilan, Rasht, Iran.

Received:2022.06. 25

Accepted: 2022.01.18

Abstract

Background and aim: Gastric cancer is the sixth most frequent malignancy and the fourth leading cause of cancer death in the world with poor survival rate. Early detection may increase patient's survival and reduce mortality. miRNAs are small non-coding RNAs which function as negative regulators of genes expression in post-transcriptional level. The aim of this study was to evaluate the expression of miR-34a and miR-375 in the plasma of gastric cancer patients in Guilan province.

Materials & Methods: In this study, 25 gastric cancer patients and 25 healthy individuals in Guilan province during 2018-2019 were enrolled. The expression of miR-34a and miR-375 was evaluated in plasma of patients with Gastric cancer and healthy individuals by Q-RT-PCR method. The correlation between their expression and patient's clinicopathological characteristics was also investigated. ROC curve analysis of the miRNAs was performed.

Results: There was no significant difference in the plasma level of miR-34a and miR-375 in gastric cancer patients compared to control. There was no significant difference between the the plasma level of miR-34a and miR-375 and clinicopathological features of patients. Area under the curve (AUC) value of ROC analysis for miR-34a was 0.56 ± 0.08 ($P=0.42$). Area under the curve (AUC) value of ROC analysis for miR-375 was 0.62 ± 0.08 ($P=0.14$).

Conclusion: Our results suggested that miR-34a and miR-375 probably don't be appropriate biomarkers for diagnosis of gastric cancer in Guilan province.

Key words: Gastric cancer, miR-34a, miR-37, Plasma, ROC analysis